

Så gör man en trafiksäkerhetspolicy i skolan.

Barn ska kunna ta sig till och från skolan på ett säkert sätt, oberoende av om de går, cyklar, blir skjutsade i bil eller åker skolskjuts. Trafiksäkerhet och skolvägen har fått allt större uppmärksamhet under senare år, inte minst beroende på att det inträffat en rad olyckor där skolbarn varit inblandade. Skolbarn som blivit påkörda vid skolskjutshållplatsen och skolbussar som inte varit utrustade med bälte och kört av vägen, är bara ett par exempel på allvarliga olyckor. Vid skolan morgon och kväll är det ofta mer eller mindre kaos p g a alla föräldrar som lämnar och hämtar barn.

- En trafiksäkerhetspolicy, som omfattar både elever, föräldrar, lärare och andra som arbetar i skolan, underlättar i vardagen.

- En policy som tagits fram i samarbete med berörda parter undanröjer diskussioner om vad som gäller i skolan.

Modellen som presenteras här är generell och kan ses som ett exempel på hur man kan arbeta med trafiksäkerhetspolicy i skolan. Anpassa modellen till förutsättningarna i din skola!

Börja enkelt!

En trafiksäkerhetspolicy kan omfatta det mesta som gäller trafiksäkerhet. Hjälm användning, reflex användning, cykla till skolan, säkra skolvägar, bälte i bussen, varsam körning vid skolan, säker skolskjuts, säkra gång- och cykelvägar m.m. Enklast är kanske att börja med ett område för att sedan bygga på successivt efter behov. Reflex användning eller cykelhjälms användning kan vara lagom mycket och är dessutom förhållandevis enkel att följa upp.

Hur arbetar man fram en policy?

För att en policy inte ska bli en hyllvärmare krävs att den görs till ett levande dokument där alla är delaktiga. Det är viktigt att både föräldrar och de som arbetar i skolan finns med i arbetet med en trafiksäkerhetspolicy eftersom alla kommer att bli berörda av den i vardagen. Elevmedverkan, kanske via elevråd måste finnas. Tag vara på och använd redan befintliga grupperingar på skolan. Förankring är A och O och ger tyngd.

Vuxna är förebilder

Policyn berör både vuxna och barn. Om policyn säger att cykelhjälm ska användas gäller det förstås både föräldrar, skolpersonal och elever. Vuxna är förebilder.

Hur börjar man? Starthjälp i tre steg

Steg 1.

Bilda en grupp med intresserade föräldrar eller utnyttja befintliga grupperingar på skolan. Diskutera tillsammans möjligheten att skapa en trafiksäkerhetspolicy i skolan, tillvägagångssätt och mål. Tag reda på om skolan har någon som är trafiksäkerhetsansvarig - som förstås också bör vara med i gruppen. Om skolan inte har någon trafik- säkerhetsansvarig är det viktigt att hitta annan kontaktperson. Eleverna ska också involveras i arbetet, kanske via representation från Elevrådet.

Steg 2.

Informera vid möte med rektor/skolchef, lärare, föräldrar och elevråd. Be att få en stund vid möten för diskussion så att det finns en särskild punkt och tid i programmet för detta. Viktigt! Se till att punkten finns med i kallelsen till föräldramötet.

På mötet: Beskriv problemen och trafiksituationen vid skolan och i omgivningen. Det är bra att ha ett ordentligt underlag för att få acceptans för en trafiksäkerhetspolicy. För att driva arbetet framåt så är det bra om mötet leder till ett beslut att arbeta vidare med policyn.

Steg 3.

Informera och diskutera med föräldrar på t ex föräldramöten att en trafiksäkerhetspolicy planeras att tas fram. Ge bakgrunden till trafiksäkerhetspolicyn och exempel på vad den kan innehålla och syftet.

Föräldrarepresentanternas roll

De flesta klasser har föräldrarepresentanter, klassmammor och klasspappar. De är bra att ha med i arbetet dels som informationskanal till övriga föräldrar, dels som resurs i arbetet med policyn. De kan arbeta konkret med innehållet och omfattningen.

En idé kan vara att varje föräldrarepresentant kommer med förslag på innehåll. Samla in förslagen och gör en lista med alla önskemål.

Skolpersonalens roll

De som arbetar i skolan bör också införlivas i arbetet med policy eftersom de kommer att bli berörda. Deras synpunkter och förslag är viktiga att ta till för att policyn ska bli respekterad när den kommer ut i verkligheten.

Första utkastet till policy klart!

När första utkastet till policy med innehåll och omfattning är klart så behöver det förankras. Se till att varje föräldrarepresentant får en kopia för synpunkter och vidareinformation. Rektor och skolpersonal ska också ha information.

Förankringsarbetet fortsätter . . .

Arbetet med att formulera policyn fortsätter tills en bred acceptans uppnåtts. Det kan bli många vändor på föräldramöten och lärarträffar innan policyn är i hamn.

Långsiktigt

Räkna med att det kommer att ta tid att få till stånd en trafiksäkerhetspolicy. Men för att policyn ska få betydelse och bli ett verktyg för ökad trafiksäkerhet måste den få ta tid att göra, alla ska känna att de varit med och påverkat. Det är en förutsättning för att lyckas.

Uppföljning ger trovärdighet

Policyn är ett verktyg för att skapa en säkrare trafikmiljö men också ett sätt att skapa insikt om trafiksäkerhet hos både elever och vuxna. För att policyn ska fungera måste den aktiveras och arbetas med. Låt trafiksäkerhet bli en stående punkt på föräldramöten.

Ett enkelt sätt att involvera skolan i policyn är att låta eleverna studera och hjälmanvändet, biltrafiken och hastigheten vid skolan m.m. Resultaten kan sedan presenteras vid föräldramöten och i olika sammanhang i skolan, kanske inom NO.

Diskutera policyn - fungerar den, efterlevs den? Behöver den kompletteras eller utvecklas på annat sätt? Policyn måste hållas levande!

Har du frågor eller behöver hjälp att komma vidare i arbetet med trafiksäkerhetspolicy? Kontakta NTF-förbundet i ditt län! Se vidare www.ntf.se

Tips!
Policyn kan också användas i trafikundervisningen i skolan. När cykelsäsongen börjar är det hög tid att prata om cykelhjälm och varför man ska använda hjälm. Var får man cykla och hur ser cykelvägarna ut till och från skolan, är de separerade? Finns det cykelvägar över huvud taget? På samma sätt kan man göra med reflexer. Skolskjuts och säkert åkande kan vara ett annat tema i undervisningen.